

Sygn. akt *IV U 344/18*

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 maja 2019 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Guniewska

Protokolant: st. sekr. sądowy Magdalena Rykała-Płodzień

po rozpoznaniu w dniu 24 kwietnia 2019 r. w Rzeszowie

sprawy z wniosku J. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

o emeryturę

na skutek odwołania J. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J.

z dnia 16/08/2016 r. znak (...)

I. zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. z dnia 16/08/2016 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy J. B. prawo do emerytury poczynając od dnia 8 sierpnia 2016r.

II. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. na rzecz wnioskodawcy J. B. kwotę 600,00 zł (słownie: sześćset złotych 00/100) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego za I i II instancję.

Sygn. akt IV U 344/18

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 27 marca 2019 r.

Decyzją z dnia 16 sierpnia 2016r. znak: (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J., powołując się na przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r. Nr 8, poz. 43) odmówił J. B. prawa do emerytury wskazując, iż w/w do dnia 1 stycznia 1999r. nie udokumentował okresu zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze co najmniej 15 lat a jedynie 10 lat i 25 dni, co nie jest wystarczające dla uzyskania prawa do świadczenia.

W uzasadnieniu wskazano, że organ rentowy nie uwzględnił okresu pracy wnioskodawcy od 1 września 1982r. do 28 lutego 1989r. na stanowisku brakarz-laborant oraz od 1 marca 1989r do 31 października 1993r. na stanowisku laborant jako czasu pracy wykonywanej w szczególnych warunkach, albowiem stanowiska te nie są wymienione w powołanych przepisach resortowych jako stanowiska pracy w szczególnych warunkach.

W odwołaniu J. B., działający przez pełnomocnika, wnosił o zmianę zaskarżonej decyzji i przyznanie prawa do emerytury od dnia 8 sierpnia 2016 r. i zasądzenie na swą rzecz od ZUS kosztów postępowania, w tym zastępstwa procesowego. Zarzucił naruszenie przepisów prawa materialnego stanowiących podstawę wydanej decyzji, w szczególności § 2 ust. 1 oraz § 4 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. oraz art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych skutkujące ustaleniem, że nie posiada on wymaganego stażu pracy w warunkach szczególnych. Podkreślał, że praca laboranta oraz brakarza - laboranta w Laboratorium (...) polegała głównie na badaniu i zwalnianiu do dalszej produkcji różnego rodzaju surowców, przedmieszek, mieszanek i klejów. Podnosił, że praca przez niego wykonywana na stanowisku laboranta i brakarz-laborant stanowi pracę wymienioną w Wykazie A dział XIV poz. 24 Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. Fakt ten potwierdził pracodawca w wydanych świadectwach pracy. Na okoliczność charakteru jego pracy i wykonywanych czynności wnosił o odpuszczenie dowodu z zeznań świadków.

W odpowiedzi (...) Oddział w J. wniósł o oddalenie odwołania przytaczając tożsame argumenty, co w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Sprowadzały się do stwierdzenia, że wnioskodawca nie udowodnił 15 lat wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Wyrokiem z dnia 16 marca 2017 r. sygn. akt IV U 1206/16 Sąd Okręgowy Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Rzeszowie oddalił odwołanie J. B. od decyzji (...) Oddział w J. z dnia 16 sierpnia 2016 r. Na skutek apelacji wnioskodawcy sprawa stała się przedmiotem badania przez Sąd Apelacyjny w Rzeszowie, który w dniu 12 lutego 2018 r. sygn. akt III AUa 358/17 wydał wyrok, w którym uchylił wyrok Sądu I instancji i sprawę przekazał do ponownego rozpoznania. Podał, iż wyrok Sądu Okręgowego jest przedwczesny. Konieczne jest w sprawie poczynienie zindywidualizowanych ustaleń, co do rodzaju czynności wykonywanych przez wnioskodawcę, przesłuchanie świadków i ewentualnie w razie potrzeby, zasięgnięcie opinii biegłego.

Poza sporem pozostało w sprawie, że J. B. na dzień 1 stycznia 1999r. wykazał 27 lat i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym staż zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze 10 lat i 25 dni przypadający na czas zatrudnienia w/w w Firmie (...) w D. w okresach od 8 listopada 1976 r. do 15 września 1981 r., od 9 kwietnia 1982 r. do 31 sierpnia 1982 r., od 1 listopada 1993 r. do 31 grudnia 1998 r. W/w jest członkiem Otwartego Funduszu Emerytalnego, jednakże złożył wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w OFE za pośrednictwem Zespołu (...), na dochody budżetu państwa.

W ponowionym postępowaniu Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

J. B. urodził się (...)

W dniu 1 sierpnia 2016 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wnioski o emeryturę w wieku obniżonym z tytułu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych. Zakład jednak po analizie przedłożonej dokumentacji decyzją z dnia 16 sierpnia 2016 r. odmówił wnioskodawcy prawa do emerytury wobec nie wypełnienia warunków ubiegania się o prawo do świadczenia.

(dowód: dokumentacja w aktach ZUS)

Wnioskodawca został zatrudniony w (...) Zakładach (...) (...) w D. (następnie Firma (...) S.A.) w dniu 8 sierpnia 1976 r. na stanowisku ślusarz. Zajmował stanowiska: ślusarz od 8 listopada 1976r. do 15 września 1981r. i od 9 kwietnia 1982r. do 31 sierpnia 1982r., brakarz-laborant od 1 września 1982r. i od 28 lutego 1989r., laborant od 1 marca 1989r. do 31 października 1993r., walcownik od 1 listopada 1993r. do 12 czerwca 1997r., ślusarz od 13 czerwca 1997r. do 31 grudnia 1998r.

W zakładach przemysłu gumowego panują trudne warunki pracy, z licznymi zagrożeniami chemicznymi. Przyczyną jest złożony proces technologiczny i duża liczba stosowanych związków chemicznych o różnych właściwościach fizycznych i chemicznych. W środowisku pracy pracowników przemysłu oponiarskiego może występować kilkaset substancji chemicznych, m.in. używane do produkcji gumy kauczuki naturalne i sztuczne (styren, butapren,

chloropren), środki wulkanizacyjne (siarka i jej związki, żywice), przyspieszacze wulkanizacji (głównie aminy I - III rzędowe i ich pochodne), aktywatory wulkanizacji (tlenki cynku, tlenki magnezu, tlenki ołowiu, kwasy tłuszczowe), środki opóźniające wulkanizację (N-nitrozo-dwufenyloamina, bezwodnik kwasu ftalowego, kwas benzoesowy), środki przeciwstarzeniowe (antyutleniacze), pochodne p-fenylenodwuaminy, związki amonowe i fenolowe), napelnicze (sadza, krzemionki), plastyfikatory (oleje, żywice, smoły węglowe, smoły drzewne) i różne środki pomocnicze. Dodatkowo w powietrzu w zakładach przemysłu oponiarskiego znajdują się inne szkodliwe substancje, które są produktami ubocznymi procesu technologicznego. Niektóre ze składników mieszanki gumowej, jak i produktów ubocznych należą do związków uznanych za rakotwórcze dla człowieka (m. in. benzen, tlenek etylenu, oleje mineralne, paki, talk, chlorek winylu, 2-naftyloamina) oraz do podejrzewanych o działanie rakotwórcze (np. akrylonitryl, buta-1,3-dien, tlenek propylenu, izopren, styren, formaldehyd, tetrachlorek węgla, 1,2-dichloroetan, chlorek metylenu, tetrachloroeten, trichloroeten, sadza techniczna, nitrozoaminy). Pracownicy przemysłu oponiarskiego oprócz czynników chemicznych są narażeni na czynniki mechaniczne związane np. z obsługą, naprawą i konserwacją maszyn i urządzeń, hałas emitowany przez maszyny i urządzenia np. przez walcarki, wyłaczarki, prasy, czynniki termiczne - podwyższona temperatura, np. na stanowiskach wulkanizacji.

J. B. jako laborant i laborant – brakarz pracował w Laboratorium (...) w pionie produkcyjnym na wydziale walcowni, które składało się z trzech laboratoriów:

1. Laboratorium (...), którego zakres czynności jest następujący: pobieranie próbek do badań, wykonywanie badań zwalniających i dokumentacyjnych mieszanek, przedmieszek i klejów, zwalnianie mieszanek, przedmieszek i klejów;
2. Laboratorium (...) odpowiedzialne za: pobieranie próbek do badań, wykonywanie badań zwalniających przedmieszek i mieszanek, zwalnianie przedmieszek i mieszanek;
3. Laboratorium (...) odpowiedzialne za: pobieranie próbek surowców do badań, wykonywanie badań zwalniających: kordów stalowych, drutów oponowych, kordów tekstylnych, zaworów surowców chemicznych, zwalnianie surowców do produkcji.

Laboratorium badawcze mieściło się w osobnym budynku a jego pracownicy nie wchodzili na halę produkcyjną.

Wnioskodawca pracę wykonywał w Laboratorium (...). Do obowiązków każdego pracownika laboratorium walcowni należało pobieranie próbek do badań, w związku z czym wykonywali oni swoją pracę zarówno w laboratorium, jak i na wydziale tzw. walcowni. Częstotliwość prac wykonywanych na wydziale tzw. walcowni i w laboratorium była różna, przy czym zdecydowanie większą część czasu pracownicy spędzali na hali produkcyjnej. Każdy pracownik laboratorium miał przydzieloną jakąś pracę, ale pracownicy również zmieniali się przy wykonywanych badaniach. Nieformalnie przyjęte było, że mężczyźni wykonywali prace w pierwszym pomieszczeniu laboratorium na walcarkach i prasach. Były to czynności służące do przygotowywania przedmieszek i mieszanek do badań fizyko-mechanicznych, np. wytrzymałości. Kobiety wykonywały badania w drugim pomieszczeniu laboratorium, a do ich obowiązków należało również badanie klejów i płynów technologicznych, których próbki pobierały z produkcji, tzw. klejowni.

Laboratorium było pomieszczeniem wydzielonym, usytuowanym na hali produkcyjnej i znajdował się w nim sprzęt kontrolno – pomiarowy w tym walcarki, prasy. Główną funkcją laboratorium było badanie i zwalnianie do dalszej produkcji surowców, przedmieszek, mieszanek, klejów. Laboranci pobierali próbki bezpośrednio z hali, gdzie miała miejsce produkcja i przetwórstwo wyrobów gumo-wych, przenosili je do laboratorium, opisywali a następnie próbki te poddawane były kontroli. Sprawdzano właściwości mieszanek gumy, lepkości i sprężystości mieszanki kauczukowej. Laboratorium pracowało w systemie ciągłym. Warunki pracy laboratorium były trudne. Wnioskodawca narażony był na hałas panujący na hali, wysoką temperaturę, zapylenie oraz substancje chemiczne. Laboratorium było małym pomieszczeniem bez wentylacji, z wyjściem bezpośrednio na halę.

Na hali produkcyjnej miała miejsce produkcja mieszanek obejmująca przygotowanie składników mieszanek gumowych: dostarczenie surowców, odważanie składników, załadunek surowców do mieszarek (mikserów), następnie mieszanie składników: przygotowanie przedmieszek z kauczuku i innych składników mieszanek gumowych,

sporządzanie mieszanek z przedmieszek i środków wulkanizujących, a dalej następowało walcowanie na walcarkach mające na celu przygotowanie mieszanek gumowych do wytlaczania (plastyfikacji). Ten etap produkcji odbywał się na zakładzie Z-1, gdzie zlokalizowane było laboratorium, w którym pracował J. B..

W zakładzie Z-1 jako podstawowe wykonywane były prace w warunkach szczególnych. Czynności wnioskodawcy zatem takie jak pobieranie próbek do badań, zwalnianie przedmieszek i mieszanek wykonywane były przy liniach mikserowych na stanowisku składania i w magazynach Z- 1 tzw. walcowni tzn. bezpośrednio na stanowiskach wymienionych w Zarządzeniu nr 7 Ministra Przemysłu Chemicznego i Lekkiego z 7 lipca 1987 r. w sprawie prac wykonywanych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze np. składacz, operator pras, walcownik. W laboratorium natomiast wnioskodawca pracował na walcarce i prasach. Wszyscy pracownicy walcowni i laboratorium mieli płacone dodatki szkodliwe, otrzymywali posiłki regeneracyjne oraz mieli zwiększony wymiar urlopu.

Czynności wykonywane przez wnioskodawcę podczas pracy w Firmie (...) S.A. na stanowiskach laborant, laborant - brakarz wykonywane były stale i w pełnym wymiarze czasu pracy w szczególnych warunkach.

Pracodawca w „Wykazie stanowisk pracy i ilości pracowników zatrudnionych w warunkach szkodliwych dla zdrowia i szczególnie uciążliwych, na których powinny być wydawane posiłki profilaktyczne lub regeneracyjne” ujął stanowisko laboranta w Zakładzie nr (...), tj. w laboratorium przy walcowni. Stanowisko brakarz-laborant zaliczane było do kontroli międzyoperacyjnej i dozoru inżynieryjno-technicznego na stanowiskach pracy, na których prace wykonywane są stale i bezpośrednio przy stanowisku, na którym prace zaliczane są do I kategorii zatrudnienia.

Zarządzeniem Nr 25/91 Prezes Zarządu (...) S.A. z dnia 09.09.1991r. uzupełnił wykaz prac wykonywanych w szczególnych warunkach przez dopisanie laboranta w Laboratorium (...) pobierającego próbki surowców chemicznych oraz pracującego przy wykonywaniu mieszanek gumowych i ich wulkanizowaniu.

Razem z wnioskodawcą pracował m.in. A. K. oraz C. L., który na drodze sądowej ubiegał się o przyznanie mu emerytury w wieku obniżonym z uwagi na wykonywanie pracy w warunkach szczególnych – sygn. akt IV U 2229/14. W Firmie (...) w D. pracowali również J. G., J. R., A. W..

Pracodawca w dniu 26 marca 2015r. wystawił wnioskodawcy świadectwa pracy potwierdzające wykonywanie przez J. B. prac w szczególnych warunkach:

- ujętych w wykazie A rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. dział XIV poz. 25 – bieżąca konserwacja agregatów i urządzeń oraz prace budowlano-montażowe i budowlano-remontowe na oddziałach będących w ruchu na stanowisku ślusarza w okresach: od 8 listopada 1976r. do 15 września 1981r. na stanowisku ślusarza, od 9 kwietnia 1982r. do 31 sierpnia 1982r. na stanowisku ślusarza i od 13 czerwca 1997r. do 31 grudnia 1998r. na stanowisku ślusarz

- ujętych w dziale XIV poz. 24 - kontrola międzyoperacyjna jakości produkcji i usług oraz dozór inżynieryjno-techniczny na oddziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie w okresach: od 1 marca 1989r. do 31 października 1993r. na stanowisku laborant i od 1 września 1982r. do 28 lutego 1989r. na stanowisku brakarz-laborant

- a także ujętych w dziale IV poz. 21 - produkcja i przetwórstwo wyrobów gumowych, ebonitowych oraz półproduktów i środków pomocniczych do tych wyrobów, produkcja sadzy w okresie od 1 listopada 1993r. do 12 czerwca 1997r. na stanowisku walcownik.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych uznał, iż w/w pracę w warunkach szczególnych wykonywał w okresach od 8 listopada 1976 r. do 15 września 1981 r., od 9 kwietnia 1982 r. do 31 sierpnia 1982 r., od 1 listopada 1993 r. do 31 grudnia 1998 r.

(dowód: zeznania wnioskodawcy J. B. k.46b, k. 177, zeznania świadka C. L. k. 46b, k. 115b, zeznania świadka A. K. k. 46b, k. 115b, opinia biegłej z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy k. 140 – 161, odpisy protokołów z rozpraw w sprawach z odwołania C. L. sygn. akt IV U 2229/14 k. 178, dokumentacja w aktach ZUS)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody.

Jako wiarygodne Sąd uznał twierdzenia wnioskodawcy odnośnie wykonywanych przez niego prac, warunków w jakich miały one miejsce, gdyż korespondują one z logicznymi i spójnymi zeznaniami świadków C. L. i A. K., którzy pracowali z wnioskodawcą w spornym okresie, a zatem mają wiedzę na temat świadczonych przez wnioskodawcę pracy a także zeznaniami J. R., A. W. i J. G. złożonymi w sprawie o sygn. akt IV U 2229/14. Sąd posiłkował się protokołami rozpraw w tej sprawie zawierającymi zeznania świadków uznając, iż nie zachodziła potrzeba prowadzenia w tym zakresie dowodu bezpośredniego.

Na okoliczność charakteru zatrudnienia wnioskodawcy i warunków do przyznania emerytury Sąd dopuścił dowód z opinii biegłego z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy – M. K.. Sąd w całości podziela ustalenia biegłej bowiem są oparte na wiedzy specjalistycznej, zawierają wszystkie aspekty, o których uwzględnienie wnosił Sąd, są wyczerpujące, logiczne i spójne, a wnioski w nich zawarte prawidłowo uzasadnione, a zatem brak jest podstaw, aby je podważać. Merytoryczna analiza poczynionych przez biegłą wniosków pozwala na przyznanie jej opinii waloru wiarygodności.

Sąd dał również wiarę zebranych w sprawie dokumentom albowiem nie rodzą zastrzeżeń co do formy i treści. Dokumentacja pracownicza w korelacji z zeznaniami świadków dotyczącymi przebiegu zatrudnienia wnioskodawcy w spornym okresie w pełni dają podstawę do ustalenia kwestii istotnych w sprawie.

Sąd zważył, co następuje:

W niniejszej sprawie istotą sporu pozostawało ustalenie uprawnień J. B. do emerytury w wieku obniżonym ze względu na rodzaj wykonywanej pracy. Przy uwzględnieniu, iż urodził się on 17 lipca 1954 r. zastosowanie w sprawie znajdzie zatem art. 184 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. 2018r. poz. 1270 j.t.), w którym przewidziane zostało prawo do wcześniejszej emerytury dla zamkniętego katalogu ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy do końca 1998 r. spełnili ustawowo określone wymogi stażowe. Przepis ten przewiduje możliwość uzyskania emerytury przez mężczyznę, który ukończył 60 lat, tj. wiek przewidziany w art. 32 ustawy pod warunkiem nieprzystąpienia do otwartego funduszu emerytalnego lub przekazania środków z OFE na budżet państwa oraz wykazania na dzień 01.01.1999 r. 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych w tym co najmniej 15 lat pracy w warunkach szczególnych.

J. B. na dzień 1 stycznia 1999r. udowodnił 27 lat i 3 dni okresów składkowych i nieskładkowych, w tym staż zatrudnienia w warunkach szczególnych w wymiarze 10 lat i 25 dni przypadający na czas zatrudnienia w/w w Firmie (...) w D. w okresach od 8 listopada 1976 r. do 15 września 1981 r., od 9 kwietnia 1982 r. do 31 sierpnia 1982 r., od 1 listopada 1993 r. do 31 grudnia 1998 r. Wątpliwości ZUS dotyczą natomiast okresu zatrudnienia wnioskodawcy w Firmie od 1 września 1982r. do 28 lutego 1989r. na stanowisku brakarz-laborant oraz od 1 marca 1989r do 31 października 1993r. na stanowisku laborant.

W ocenie Sądu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie pozwala na uznanie, iż w spornym czasokresie J. B. wykonywał pracę w szczególnych warunkach. Zarówno zeznania świadków, jak i dowody z dokumentów, a także opinie biegłego z zakresu bhp, pozwoliły ustalić jakie czynności w/w wykonywał, jaki był zakres jego obowiązków, w jakich warunkach świadczył pracę. Należy tu podkreślić, iż w każdej sprawie konieczne jest indywidualne podejście do ustaleń warunków pracy poszczególnych pracowników i szczegółowa ich weryfikacja w oparciu o dowody dotyczące danego stanowiska pracy ubezpieczonego. W niniejszej sprawie takiej szczegółowej oceny wymagało środowisko pracy i zasady jej wykonywania konkretnie przez J. B..

Nie budzi wątpliwości fakt, że w zakładach przemysłu gumowego panują trudne warunki pracy, a zagrożenia chemiczne tam występujące nie są w pełni rozpoznane. Przyczyną takiego stanu rzeczy jest złożony proces technologiczny i duża liczba stosowanych związków chemicznych. W środowisku pracy pracowników przemysłu oponiarskiego może występować kilkaset substancji chemicznych, środki wulkanizacyjne, przyspieszacze wulkanizacji, aktywatory wulkanizacji, środki opóźniające wulkanizację, środki przeciwstarzeniowe, pochodne p-

fenylenodwuaminy, napełniacze, plastyfikatory i różne środki pomocnicze. Ponadto w powietrzu znajdują się inne szkodliwe substancje, które są produktami ubocznymi procesu technologicznego. Niektóre ze składników mieszanki gumowej jak i produktów ubocznych należą do związków uznanych za rakotwórcze dla człowieka oraz do podejrzewanych o działanie rakotwórcze Pracownicy przemysłu oponiarskiego oprócz czynników chemicznych są narażeni na czynniki mechaniczne, przekroczone normy hałasu, jak też znacznie podwyższona temperatura.

Takie same warunki panowały w Zakładzie nr (...), tj. na tzw. walcowni i przylegającym do niej laboratorium w (...) Zakładach (...)w D., w którym swoje obowiązki wykonywał wnioskodawca. Jak ustalono na terenie zakładu pracy znajdowało się Laboratorium (...), na które składały się trzy laboratoria. Dwa z nich znajdowały się na walcowni, tuż obok hali produkcyjnej. Tam panowały tożsame warunki, co na hali, było przekroczenie norm hałasu, bardzo wysoka temperatura, opary szkodliwych dla zdrowia substancji. Pomieszczenie laboratorium, przylegające do hali nie miało okien, wentylacja była bardzo słaba. Pracownicy laboratorium, których zadaniem było pobranie oraz zbadanie surowców, większą część czasu pracy spędzali na hali. Na hali pracowali operatorzy urządzeń chłodniczych, operatorzy pras, walcownicy wykonujący prace wymienione w wykazie A dziale IV rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub szczególnym charakterze, tj. produkcja i przetwórstwo wyrobów gumowych, ebonitowych oraz półproduktów i środków pomocniczych do tych wyrobów.

Pracodawca wystawił wnioskodawcy świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach potwierdzające zatrudnienie J. B. w spornych okresach i pozwalające na zakwalifikowanie całego tego okresu jako czasu wykonywania pracy w szczególnych warunkach. Nadto taki charakter pracy w/w potwierdzili świadkowie zeznający w niniejszej sprawie. Świadkowie ci zaś to osoby współpracujące z wnioskodawcą, pracujący w tożsamych warunkach a zatem bezsprzecznie posiadają wiadomości w sprawie istotne. Co więcej, osobowe źródła dowody wspierają dowody z dokumentów. Dokumenty w postaci materiałów źródłowych dostarczonych przez pracodawcę – wewnętrznych wykazów, zarządzeń obowiązujących w zakładzie pracy potwierdzają fakt, iż praca laborantów i laborantów brakarzy była pracą w szczególnych warunkach.

Końcowo także opinia biegłego wydana z uwzględnieniem powyższego materiału dowodowego, w oparciu o dokumentację sprawy oraz przepisy i zasady bezpieczeństwa i higieny pracy wyjaśniły kwestie wątpliwe, w szczególności dotyczące możliwości kwalifikowania pracy wnioskodawcy jako pracy wykonywanej w warunkach szkodliwych. Biegła w sposób wyczerpujący i przekonywujący wyjaśniła swoje stanowisko w sprawie uznania spornego okresu zatrudnienia wnioskodawcy za czas pracy w warunkach szczególnych, a Sąd I instancji nie znalazł podstaw, aby opinię tę podważać. Strony nie wniosły do niej żadnych zastrzeżeń.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy uznał, że zatrudnienie J. B. w spornych okresach kiedy zajmował stanowisko laboranta i laboranta – brakarza tj. od 1 września 1982r. do 28 lutego 1989r. (brakarz-laborant) oraz od 1 marca 1989r do 31 października 1993r. (laborant) kwalifikować należy jako wykonywane w warunkach szczególnych – ujęte w wykazie A dziale XIV rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, pod poz. 24 – kontrola międzyoperacyjna, kontrola jakości produkcji i usług oraz dozór inżyniersko-techniczny na oddziałach i wydziałach, w których jako podstawowe wykonywane są prace wymienione w wykazie, w tym przypadku wymienione w dziale IV poz. 21 powołanego rozporządzenia – produkcja i przetwórstwo wyrobów gumowych, ebonitowych oraz półproduktów i środków pomocniczych do tych wyrobów, bezpośrednio przy stanowiskach zestawiacz mieszanek, składacz, operator pras, walcownik.

Praca wnioskodawcy polegała na pobieraniu próbek gumowych, przygotowaniu tych próbek do badań poprzez walcowanie na walcach i wulkanizacji w prasie w celu wykonania wymaganych badań typu wytrzymałość, a następnie zwolnieniu mieszanek bądź przedmieszek do dalszej produkcji. Tym samym prace w warunkach szczególnych wykonywane były zarówno w laboratorium - operator pras, walcownik – prace mające na celu przygotowanie przedmieszek do badań wchodzące w zakres kontroli jakości, jak i na wydziale walcowni bezpośrednio przy stanowiskach w zakresie produkcji i przetwórstwa wyrobów gumowych, ebonitowych, półfabrykatów i środków

pomocniczych. Zarówno więc pobierając próby na hali produkcyjnej, jak i wykonując analizy w laboratorium wnioskodawca wykonywał pracę w warunkach szczególnych. Takie zaś czynności wykonywał on stale i w pełnym wymiarze czasu pracy.

Dodać potrzeba jeszcze, że nie można pracy wnioskodawcy porównywać do pracy wykonywanej przez pracowników laboratorium tzw. badawczego, które mieściło się w oddzielnym budynku i nie wymagało ich obecności na hali produkcyjnej.

W konsekwencji powyższego i na podstawie art. 47714 § 2 kpc Sąd Okręgowy zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w J. z dnia 16 sierpnia 2016 r. i przyznał wnioskodawcy J. B. prawo do emerytury poczynając od dnia 8 sierpnia 2016r. tj. od daty spełnienia wszystkich warunków - ukończenia wieku 60 lat po uprzednim złożeniu wniosku o świadczenie.

Orzeczenie o kosztach zastępstwa procesowego na rzecz odwołującego uzasadnia treść art. 98 kpc, art. 108 kpc oraz przepisy Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego z urzędu (Dz.U. 2013r. poz. 490) oraz z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. 2015r. poz. 1804).